

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
10 juli 2018

Ons kenmerk
TRE
/U201800517
Lbr. 18/034
Uw kenmerk

Telefoon
070 373 8393

Bijlage(n)
3

Onderwerp
Wijziging VNG Model Verordening naamgeving en nummering
(adressen)

Samenvatting

Per 1 juli 2018 wijzigt de Wet basisregistraties adressen en gebouwen. Omdat in het opschrift van die wet vanaf dan niet meer wordt gesproken van 'basisregistraties', maar van 'basisregistratie' (Wet basisregistratie adressen en gebouwen) en omdat de definitie van 'ligplaats' in de wet wijzigt, dient ook artikel 1, onder e en o, van de Verordening naamgeving en nummering (adressen) daarop aangepast te worden. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om artikel 1 helemaal in lijn te brengen met de aanbevelingen uit de 100 Ideeën voor de gemeentelijke regelgever. Daarnaast zijn in de modelverordening enkele andere technische verbeteringen doorgevoerd. Het overnemen van deze wijzigingen is aan de gemeente. Met deze ledenbrief wordt de geconsolideerde tekst van de gewijzigde Model Verordening naamgeving en nummering (adressen), het bijbehorende model raadsbesluit en de was-wordt-tabel aangeboden.

Aan de leden

Datum

10 juli 2018

Ons kenmerk

TRE

/U201800517

Lbr. 18/034

Uw kenmerk

Telefoon

070 373 8393

Bijlage(n)

3

Geacht college en gemeenteraad,

Per 1 juli 2018 wijzigt de Wet basisregistraties adressen en gebouwen. Omdat in het opschrift van die wet vanaf dan niet meer wordt gesproken van 'basisregistraties', maar van 'basisregistratie' (Wet basisregistratie adressen en gebouwen (hierna: Wet BAG)) en omdat de definitie van 'ligplaats' in de wet wijzigt, dient ook artikel 1, onder e en o, van de Verordening naamgeving en nummering (adressen) daarop aangepast te worden. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om artikel 1 helemaal in lijn te brengen met de aanbevelingen uit de 100 Ideeën voor de gemeentelijke regelgever: voor begrippen die in de Wet BAG zijn gedefinieerd (zoals 'ligplaats') wordt voortaan naar die wet verwezen. Met het oog op het voorkomen van herhaling worden de definities van die begrippen in deze verordening niet herhaald. Begrippen die niet in de Wet BAG voorkomen of daarvan afwijken, worden in deze verordening nog wel afzonderlijk gedefinieerd.

Daarnaast zijn in het model enkele andere wetstechnische verbeteringen doorgevoerd. Het overnemen van deze wijzigingen is aan de gemeente. In het model raadsbesluit zijn deze wijzigingsonderdelen daarom als facultatief aangemerkt. Gemeenten kunnen ervoor kiezen deze wijzigingen niet, of op een later moment, door te voeren.

Deze ledenbrief bevat drie bijlagen:

Bijlage 1 - Was-wordt-tabel wijziging Model Verordening naamgeving en nummering (adressen) met artikelsgewijze toelichting: Deze kan desgewenst gebruikt worden voor de raadsvoordracht voor de wijziging van de verordening.

Bijlage 2 - Model Raadsbesluit wijziging Verordening naamgeving en nummering (adressen): Opgemaakt in Word 2.0-format (GVOP/DROP) voor publicatie, zonder toelichting.

Bijlage 3 - Geconsolideerde tekst Model Verordening naamgeving en nummering (adressen), met wijzigingen bijgehouden.

De geconsolideerde teksten van de VNG modellen (met de bijbehorende toelichtingen) zijn te raadplegen via de Kennisbank Decentrale Regelgeving (www.kder.nl).

Aangepaste modeldocumenten Wet BAG

Als gevolg van de Wet BAG moeten gemeenten ook een aantal aanpassingen doorvoeren in hun mandaatregeling en de in het kader van de uitvoering van de Wet BAG gebruikte gemeentelijke standaarddocumenten. De VNG heeft hiervoor vernieuwde modeldocumenten Wet BAG gepubliceerd. Zie het [nieuwsbericht](#) van eind mei 2018 (inclusief de modeldocumenten) voor verdere informatie.

Informatie

Voor vragen over deze ledenbrief kunt u terecht bij het Informatiecentrum van de VNG (070-373 8393 of e-mail: info@vng.nl).

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Algemeen directeur

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder 'Producten & Diensten' - 'Brieven'.

Was-wordt-tabel Wijziging Model Verordening naamgeving en nummering (adressen)

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [iets] = door gemeente in te vullen.
- [iets] = facultatief.
- [(iets)] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.

In de 'bestaande tekst' zijn de woorden en leestekens waaraan iets verandert, *cursief* gezet en – als het een facultatieve bepaling betreft – eveneens onderstreept (aangezien dan de hele bepaling cursief is i.v.m. het facultatieve karakter). In de 'nieuwe tekst' zijn de nieuwe woorden en leestekens **vet** gedrukt.

De Verordening naamgeving en nummering (adressen) (artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
HOOFDSTUK 1. Algemene bepalingen	
[...]	[...]
HOOFDSTUK 2. Naamgeving en begrenzing van woonplaatsen, toekennen van namen aan de openbare ruimte, het nummeren van verblijfsobjecten, ligplaatsen, standplaatsen en afgebakende terreinen	
[...]	[...]
HOOFDSTUK 3. Plaatsen van naam- en nummerborden	
[...]	[...]
HOOFDSTUK 4. Nadere voorschriften	
[...]	[...]
HOOFDSTUK 5. Straf-, overgangs- en slotbepalingen	
[...]	[...]

Artikel 1 (artikel I, onderdeel B, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 1. In deze verordening (en de daarop berustende bepalingen) wordt verstaan onder:</p> <p><i>a. Adres: door het college aan een verblijfsobject, een standplaats of een ligplaats toegekende benaming, bestaande uit een combinatie van de naam van een openbare ruimte, een nummeraanduiding en de naam van een woonplaats.</i></p> <p><i>b. Afgebakend terrein: een terrein met een kunstmatige of natuurlijke afbakening, waarop zich geen verblijfsobjecten bevinden en dat betreedbaar en afsluitbaar is.</i></p> <p><i>c. College: het college van burgemeester en wethouders.</i></p> <p><i>d. Convenant: het tussen de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Koninklijke TPG Post BV gesloten Kader Convenant en Nader Convenant inzake postcodes.</i></p> <p><i>e. Ligplaats: door het college als zodanig aangewezen plaats in het water, al dan niet aangevuld met een op de oever aanwezig terrein of een gedeelte daarvan, die is bestemd voor het permanent afmeren van een voor woon-, bedrijfsmatige of recreatieve doeleinden geschikt vaarttuig.</i></p> <p><i>f. Nummeraanduiding: door het college als zodanig toegekende aanduiding van een verblijfsobject, een standplaats, een ligplaats en een afgebakend terrein dat bestaat uit een of meer Arabische cijfers, al dan niet met toevoeging van een letter- en/of cijfercombinatie.</i></p> <p><i>g. Openbare ruimte: door het college als zodanig aangewezen en van een naam voorziene buitenruimte die binnen één woonplaats is gelegen.</i></p> <p><i>h. Pand: kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig-constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is.</i></p> <p><i>i. Rechthebbende: een ieder die krachtens eigendom of een beperkt zakelijk recht of een persoonlijk recht zodanig beschikking heeft over</i></p>	<p>Artikel 1. Definities</p> <p>1. In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adres; - ligplaats; - openbare ruimte; - pand; - standplaats; - verblijfsobject; - woonplaats; <p>dat wat daaronder wordt verstaan in de Wet basisregistratie adressen en gebouwen.</p> <p>2. In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verder verstaan onder:</p> <p>[- afgebakend terrein: een terrein met een kunstmatige of natuurlijke afbakening, waarop zich geen verblijfsobjecten bevinden en dat betreedbaar en afsluitbaar is.]</p> <p>- nummeraanduiding: dat wat daaronder wordt verstaan in de Wet basisregistratie adressen en gebouwen, met dien verstande dat deze bestaat uit een of meer Arabische cijfers, al dan niet met toevoeging van een letter- of cijfercombinatie, en ook betrekking kan hebben op een afgebakend terrein].</p> <p>- rechthebbende: een ieder die krachtens eigendom of een beperkt zakelijk recht of een persoonlijk recht zodanig beschikking heeft over</p>

<p>een onroerende zaak dat hij naar burgerlijk recht bevoegd is om in die zaak te handelen zoals in de verordening is voorgeschreven, alsmede de beheerder.</p> <p><i>j. Standplaats: door het college als zodanig aangewezen terrein of een gedeelte daarvan dat is bestemd voor het permanent plaatsen van een niet direct en duurzaam met de aarde verbonden en voor woon-, bedrijfsmatige of recreatieve doeleinden geschikte ruimte.</i></p> <p><i>k. Uitvoeringsvoorschriften: nadere bepalingen inzake naamgeving en nummering (adressen).</i></p> <p><i>l. Verblijfsobject: de kleinste binnen één of meerdere panden gelegen en voor woon-, bedrijfsmatige of recreatieve doeleinden geschikte eenheid van gebruik die ontsloten wordt via een eigen afsluitbare toegang vanaf de openbare weg, een erf of een gedeelte verkeersruimte, die onderwerp kan zijn van goederenrechtelijke rechtshandelingen en in functioneel opzicht zelfstandig is.</i></p> <p><i>m. Wijk- en buurtindeling: een indeling van de gemeente in wijken en buurten conform de eisen die het CBS aan deze indeling verbindt.</i></p> <p><i>n. Woonplaats: door het college als zodanig aangewezen en van een naam voorzien gedeelte van het grondgebied van de gemeente.</i></p> <p><i>o. De Wet: Wet basisregistraties adressen en gebouwen .</i></p>	<p>een onroerende zaak dat hij naar burgerlijk recht bevoegd is om in die zaak te handelen zoals in de verordening is voorgeschreven, alsmede de beheerder.</p>
---	---

Artikel 2 (artikel 1, onderdeel C, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 2.</p> <p>1. <i>Het college stelt de grens en de naam van de woonplaats(en) vast en kan desgewenst de woonplaats(en), al dan niet op basis van bouwblokken, in wijken en buurten verdelen en aanduiden met namen, zo nodig met letters en nummers.</i></p> <p>2. <i>Het college kent per woonplaats namen toe aan delen van de openbare ruimte en zonodig aan gemeentelijke gebouwen en bouwwerken.</i></p> <p>3. <i>Onder vaststellen, verdelen, aanduiden en toekennen, zoals bedoeld in het eerste lid en tweede lid, wordt tevens begrepen het wijzigen en intrekken daarvan.</i></p>	<p>Artikel 2. Naamgeving woonplaatsen en openbare ruimte</p> <p>1. Burgemeester en wethouders stellen de grens en de naam van een of meer woonplaatsen vast en kunnen deze in wijken en buurten verdelen conform de eisen die het Centraal Bureau voor de Statistiek aan deze indeling verbindt.</p> <p>2. Burgemeester en wethouders kennen per woonplaats namen toe aan delen van de openbare ruimte en zo nodig aan gemeentelijke gebouwen en bouwwerken.</p> <p>3. Onder vaststellen, verdelen en toekennen als bedoeld in het eerste en tweede lid wordt tevens begrepen het wijzigen en intrekken daarvan.</p>

Artikel 3 (artikel I, onderdeel D, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 3.</p> <p>1. <i>Het college stelt de ligplaatsen en standplaatsen vast.</i></p> <p>2. <i>Het college kent binnen het grondgebied van de gemeente nummers toe aan verblijfsobjecten, ligplaatsen en standplaatsen.</i></p> <p>3. <i>Het college bepaalt de afbakening van panden, verblijfsobjecten, standplaatsen en ligplaatsen.</i></p> <p>4. <i>De toekenning of afbakening, zoals bedoeld in het tweede en derde lid, kan ook op voor personen toegankelijke objecten, zijnde niet zijnde verblijfsobjecten of op afgebakende terreinen worden toegepast, indien dat naar oordeel van het college noodzakelijk is.</i></p> <p>5. <i>Onder vaststellen, toekennen en bepalen, zoals bedoeld in het eerste tot en met vierde lid, wordt tevens begrepen het wijzigen en intrekken daarvan.</i></p>	<p>Artikel 3. Nummering objecten</p> <p>1. Burgemeester en wethouders stellen de lig- en standplaatsen vast.</p> <p>2. Burgemeester en wethouders kennen nummeraanduidingen toe aan verblijfsobjecten, lig- en standplaatsen.</p> <p>3. Zij bepalen de afbakening van panden, verblijfsobjecten, lig- en standplaatsen.</p> <p>4. De toekenning of afbakening, bedoeld in het tweede en derde lid, kan ook op voor personen toegankelijke objecten, niet zijnde verblijfsobjecten[, dan wel op afgebakende terreinen] worden toegepast.</p> <p>5. Onder vaststellen, toekennen en bepalen als bedoeld in het eerste tot en met vierde lid wordt tevens begrepen het wijzigen en intrekken daarvan.</p>

Artikel 4 (artikel I, onderdeel E, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 4.</p> <p>1. De door <i>het college</i> toegekende namen, <i>zoals vervat in artikel 2</i>, worden door of in opdracht van de gemeente blijvend zichtbaar en in voldoende aantallen ter plaatse aangebracht.</p> <p>2. <i>Aan objecten, zoals aangegeven in artikel 3, waarvoor een nummer is vastgesteld moet dat nummer op een doeltreffende wijze zijn aangebracht.</i></p> <p>3. Het is eenieder die daartoe niet is bevoegd is, verboden namen aan de openbare ruimte <i>en woonplaatsen, wijken en buurten</i> toe te kennen door deze op zichtbare wijze aan te brengen.</p> <p>4. <i>Het is een ieder die daartoe niet is bevoegd, verboden aan een pand of verblijfsobject, stand- of ligplaats of afgebakend terrein nummers toe te kennen door deze op zichtbare wijze aan te brengen.</i></p>	<p>Artikel 4. Aanbrengen aanduiding</p> <p>1. De door burgemeester en wethouders aan de openbare ruimte of een gedeelte daarvan toegekende namen, bedoeld in artikel 2, worden door of in opdracht van de gemeente blijvend zichtbaar en in voldoende aantallen ter plaatse aangebracht.</p> <p>2. De door burgemeester en wethouders aan een object toegekende nummers, bedoeld in artikel 3, tweede en vierde lid, worden daaraan op doeltreffende wijze aangebracht.</p> <p>3. Het is eenieder die daartoe niet is bevoegd is verboden namen aan de openbare ruimte of delen daarvan, dan wel nummers aan een pand of verblijfsobject, lig- of standplaats [of afgebakend terrein], toe te kennen door deze op zichtbare wijze aan te brengen.</p>

Artikel 5 (artikel I, onderdeel F, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 5. Gedoogplicht naamborden</p> <p>1. <i>Indien het college het nodig oordeelt dat borden met een wijk- of buurtaanduiding, borden met namen van de openbare ruimte, naamverwijsborden, nummerborden, nummerversamelaarsborden en andere (verwijs)aanduidingen aan een bouwwerk, gebouw, muur, paal, schutting of een andere soort terreinafscheiding worden aangebracht, draagt de rechthebbende er zorg voor dat de hier bedoelde borden vanwege of op verzoek en overeenkomstig de aanwijzingen van het college worden aangebracht, onderhouden, gewijzigd of verwijderd.</i></p> <p>2. <i>Indien het college het noodzakelijk acht om een naambord, waarop de vervallen naam is doorgehaald, tijdelijk naast het naambord met de nieuwe naam te handhaven zal de rechthebbende dit toelaten als daaraan door het college een termijn van niet langer dan een jaar is verbonden.</i></p> <p>3. De rechthebbende <i>zorgt</i> er voor dat de in het eerste en tweede lid bedoelde borden vanaf de openbare weg duidelijk leesbaar blijven.</p>	<p>Artikel 5. Gedoogplicht naamaanduiding</p> <p>1. Als burgemeester en wethouders het nodig oordelen dat de door hen toegekende aanduidingen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, aan een bouwwerk, gebouw, muur, paal, schutting of een andere soort terreinafscheiding worden aangebracht, draagt de rechthebbende er zorg voor dat de hier bedoelde aanduidingen vanwege of op verzoek en overeenkomstig de aanwijzingen van burgemeester en wethouders worden aangebracht, onderhouden, gewijzigd of verwijderd.</p> <p>2. Als burgemeester en wethouders het nodig oordelen een naamaanduiding, waarop de vervallen naam is doorgehaald, gedurende ten hoogste een jaar naast de naamaanduiding met de nieuwe naam te handhaven laat de rechthebbende dit toe.</p> <p>3. De rechthebbende draagt er zorg voor dat de in het eerste en tweede lid bedoelde aanduidingen vanaf de openbare weg duidelijk leesbaar blijven.</p>

Artikel 6 (artikel I, onderdeel G, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 6. Verplichting tot aanbrengen van nummerborden</p> <p>1. Tenzij <i>het college</i> anders <i>heeft</i> besloten, <i>zorgt</i> de rechthebbende van een object er voor dat de nummers, <i>zoals</i> bedoeld in artikel 3, tweede lid, worden aangebracht <i>op een wijze zoals</i> krachtens artikel 7 <i>is bepaald</i>.</p> <p>2 De rechthebbende draagt er zorg voor dat de <i>in het eerste lid genoemde</i> nummers binnen vier weken na kennisgeving van het besluit van <i>het college</i> zijn aangebracht.</p> <p>3. <i>Indien</i> een <i>verblijfsobjecten, ligplaatsen, standplaatsen</i> of <i>afgebakend terrein</i> nog niet is <i>voltooid</i>, wordt het nummer binnen vier weken na <i>voltooiing</i> aangebracht.</p> <p>4. <i>Indien het college heeft besloten om</i> een <i>nummerbord</i>, waarop het vervallen nummer is</p>	<p>Artikel 6. Aanbrengplicht nummeraanduiding</p> <p>1. Tenzij burgemeester en wethouders anders hebben besloten, draagt de rechthebbende van een object er zorg voor dat de nummers, bedoeld in artikel 3, tweede lid, worden aangebracht overeenkomstig het krachtens artikel 7 bepaalde.</p> <p>2. De rechthebbende draagt er zorg voor dat de nummers binnen [aantal (bijvoorbeeld vier)] weken na kennisgeving van het besluit van burgemeester en wethouders zijn aangebracht.</p> <p>3. Als een verblijfsobject, lig- of standplaats [of afgebakend terrein] nog niet gereed is gekomen, wordt het nummer binnen [aantal (bijvoorbeeld vier)] weken na het gereedkomen daarvan aangebracht.</p> <p>4. Als burgemeester en wethouders het nodig oordelen een nummeraanduiding, waarop het vervallen nummer is doorgehaald,</p>

<p>doorgehaald, naast <i>het nummerbord</i> met het nieuwe nummer te handhaven zal de rechthebbende dit <i>toelaten</i> of <i>daar</i> uitvoering aan geven als daaraan door het college een termijn van niet langer dan een jaar is verbonden.</p> <p>5. <i>Het college kan</i> de in het tweede en derde lid genoemde <i>termijn</i> verlengen.</p>	<p>gedurende ten hoogste een jaar naast de nummeraanduiding met het nieuwe nummer te handhaven laat de rechthebbende dit toe of geeft de rechthebbende daaraan uitvoering.</p> <p>5. Burgemeester en wethouders kunnen de in het tweede en derde lid genoemde termijnen verlengen.</p>
---	--

Artikel 7 (artikel I, onderdeel H, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 7. Uitvoeringsvoorschriften</p> <p>1. <i>Het college kan uitvoeringsvoorschriften</i> vaststellen <i>betreffende</i> het proces en de wijze van:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. naamgeving en van begrenzing van woonplaatsen, wijken, buurten en bouwblokken; b. naamgeving en begrenzing van de openbare ruimte; c. nummering van verblijfsobjecten, <i>ligplaatsen</i> en standplaatsen en afgebakende terreinen; d. opmaak van formulieren, besluiten en verklaringen. <p>2. De <i>uitvoeringsvoorschriften</i> zijn niet strijdig met het <i>convenant</i> inzake postcodes.</p>	<p>Artikel 7. Nadere regels</p> <p>1. Burgemeester en wethouders kunnen nadere regels stellen over het proces en de wijze van:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. naamgeving en begrenzing van woonplaatsen, wijken, buurten en bouwblokken; b. naamgeving en begrenzing van de openbare ruimte; c. nummering van verblijfsobjecten, lig- en standplaatsen[<i>en afgebakende terreinen</i>]; d. opmaak van formulieren, besluiten en verklaringen. <p>2. De nadere regels zijn niet strijdig met het Convenant inzake postcodes.</p>

Artikel 8 (artikel I, onderdeel I, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 8. Strafbepaling</p> <p>1. Overtreding van artikel 4, tweede en derde lid, artikel 5 en artikel 6, eerste tot en met <i>het</i> vierde lid, wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie.</p> <p>2. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening is belast de < naam afdeling of dienst >.</p>	<p>Artikel 8. Handhaving</p> <p>1. Overtreding van artikel 4, tweede en derde lid, artikel 5 en artikel 6, eerste tot en met vierde lid, wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie.</p> <p>2. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening is belast de [... (aanduiding toezichthouder)].</p>

Artikel 11 (artikel I, onderdeel J, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst

Artikel 11. Overgangsbepaling

1. Namen en nummers die op grond van de in artikel 10 genoemde regels en voorschriften aan objecten zijn toegekend, blijven na inwerkingtreding van deze verordening bestaan.

2. *Het college kan* in afwijking van het eerste lid besluiten dat de op grond van de in het eerste lid genoemde regels en voorschriften aangebrachte namen en nummers binnen een door hen te bepalen termijn moeten worden vervangen door namen en nummers die voldoen aan de bij of krachtens deze verordening gestelde voorschriften.

Artikel 11. Overgangsbepaling

1. Namen en nummers die op grond van de in artikel 10 genoemde regels en voorschriften aan objecten zijn toegekend, blijven na inwerkingtreding van deze verordening bestaan.

2. **Burgemeester en wethouders kunnen** in afwijking van het eerste lid besluiten dat de op grond van de in het eerste lid genoemde regels en voorschriften aangebrachte namen en nummers binnen een door hen te bepalen termijn moeten worden vervangen door namen en nummers die voldoen aan de bij of krachtens deze verordening gestelde voorschriften.

Toelichting**Algemeen**

Op 1 juli 2018 treedt de gewijzigde wet- en regelgeving voor de basisregistratie adressen en gebouwen (hierna: BAG) in werking. Als gevolg daarvan zullen gemeenten een aantal aanpassingen moeten doorvoeren in hun mandaatregeling en de in het kader van de uitvoering van de Wet basisregistratie adressen en gebouwen (hierna: Wet BAG) gebruikte gemeentelijke standaarddocumenten. Tegen deze achtergrond is van de gelegenheid gebruik gemaakt om ook de [citeertitel **Verordening naamgeving en nummering (adressen)**] op wetstechnisch vlak te verbeteren en in lijn te brengen met de 100 Ideeën voor de gemeentelijke regelgever. Daarnaast zijn er tekstuele en redactionele verbeteringen doorgevoerd die ertoe strekken de bepalingen duidelijker, korter of beter leesbaar te maken of uniformering aan te brengen in de formulering. Voor zover de wijzigingen niet voor zich spreken, worden deze hieronder artikelsgewijs nader toegelicht.

Artikelsgewijs**Artikel I, onderdeel A**

Met dit onderdeel komt de hoofdstukindeling te vervallen.

Artikel I, onderdelen B t/m E

In deze onderdelen worden aan de artikelen 1 tot en met 4 opschriften toegevoegd die de lading van deze artikelen dekken.

Artikel I, onderdelen B t/m J

Met deze onderdelen wordt in de artikelen 1 tot en met 7 'het college' telkens vervangen door 'burgemeester en wethouders', en worden in het verlengde daarvan de werkwoordsvormen van enkelvoud naar meervoud aangepast.

Artikel I, onderdeel B

Omdat de wijziging van de Wet BAG per 1 juli 2018 ertoe leidt dat de wet voortaan niet meer van 'basisregistraties' maar van 'basisregistratie' spreekt en de definitie van 'ligplaats' in de wet wijzigt, moest ook artikel 1 van de huidige Verordening naamgeving en nummering (adressen) daarop aangepast worden. Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt om artikel 1 helemaal in lijn te brengen met de aanbevelingen uit de 100 Ideeën voor de gemeentelijke regelgever: voor begrippen die in de Wet BAG zijn gedefinieerd (zoals 'ligplaats') wordt naar die wet verwezen. Met het oog op het voorkomen van herhaling worden de definities van die begrippen in deze verordening niet herhaald. Begrippen die niet in de Wet BAG voorkomen of daarvan afwijken, worden in deze verordening nog wel afzonderlijk gedefinieerd.

Artikel I, onderdeel C

Met dit onderdeel wordt in artikel 2, eerste lid, de tekst aangepast. In dat artikel was bepaald dat burgemeester en wethouders desgewenst woonplaatsen – al dan niet op basis van bouwblokken – in wijken en buurten kunnen verdelen. In artikel 1 was bovendien bepaald dat die indeling geschiedt overeenkomstig de eisen die het Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna: CBS) aan die indeling verbindt. Nu die bepaling strikt genomen niet strekte tot verduidelijking van het begrip ‘wijk- en buurtindeling’, maar daaraan de voorwaarde verbond dat deze in overeenstemming moet zijn met de eisen van het CBS (waarin ook besloten ligt dat de wijken en buurten aangeduid kunnen worden met namen, zo nodig met letters en nummers), is deze voorwaarde overgeheveld van artikel 1 naar artikel 2, eerste lid. Tot slot is het woord ‘desgewenst’ komen te vervallen, omdat de discretie reeds besloten ligt in het woord ‘kunnen’.

Artikel I, onderdeel E

Dit onderdeel wijzigt artikel 4. Dat artikel heeft betrekking op het aanbrengen van naamaanduidingen als bedoeld in artikel 2 en nummeraanduidingen als bedoeld in artikel 3, tweede en vierde lid. Dit is verduidelijkt door in het eerste lid (voor naamaanduidingen), onderscheidenlijk het tweede lid (voor nummeraanduidingen) van artikel 4 een verwijzing naar voorgenoemde artikelen op te nemen. Daarnaast zijn het derde en vierde lid samengevoegd tot één lid waarin is bepaald dat het verboden is voor eenieder die daartoe niet bevoegd is om namen aan (delen van) de openbare ruimte, onderscheidenlijk nummers aan objecten, toe te kennen door deze op zichtbare wijze aan te brengen. Voordien was dit verbod voor namen opgenomen in het derde lid, en voor nummers in het vierde lid.

Artikel I, onderdeel G

Met dit onderdeel wordt in artikel 6, derde lid, ‘voltooid’ vervangen door ‘gereed gekomen’. Deze terminologie sluit beter aan bij artikel 7 van de Wet BAG zoals dat luidde tot 1 juli 2018, en waarin dit in de memorie van toelichting werd toegelicht als “[...] na het gereedkomen van het pand of verblijfsobject – bijvoorbeeld de oplevering van een huis of kantoorpand – of na de realisatie van een wijziging – bijvoorbeeld de aanbouw van een serre – [...]”. Door bij deze terminologie aan te sluiten wordt duidelijker dat hetzelfde bedoeld wordt als wat voor 1 juli 2018 onder de Wet BAG gold.

Model raadsbesluit wijziging verordening naamgeving en nummering (adressen)

De raad van de gemeente [**naam gemeente**];
gelezen het voorstel van college van burgemeester en wethouders van [**datum en nummer**];
gelet op artikel [...] van [...];
gezien het advies van de [**naam commissie**];
besluit

Artikel I

[*Artikel 1 van de OF De*] [**citeertitel Verordening naamgeving en nummering (adressen)**] wordt als volgt gewijzigd:

[A

De hoofdstukindeling vervalt.]

[B

Artikel 1 komt te luiden:]

Artikel 1. Definities

1 . In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- adres ;
- ligplaats ;
- openbare ruimte;

- pand ;
- standplaats ;
- verblijfsobject ;
- woonplaats ;

dat wat daaronder wordt verstaan in de Wet basisregistratie adressen en gebouwen.

2 . In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verder verstaan onder:

[*- afgebakend terrein: een terrein met een kunstmatige of natuurlijke afbakening, waarop zich geen verblijfsobjecten bevinden en dat betreedbaar en afsluitbaar is .]*

- nummeraanduiding : dat wat daaronder wordt verstaan in de Wet basisregistratie adressen en gebouwen, met dien verstande dat deze bestaat uit een of meer Arabische cijfers, al dan niet met toevoeging van een letter- of cijfercombinatie[, *en ook betrekking kan hebben op een afgebakend terrein*].

- rechthebbende : een ieder die krachtens eigendom of een beperkt zakelijk recht of een persoonlijk recht zodanig beschikking heeft over een onroerende zaak dat hij naar burgerlijk recht bevoegd is om in die zaak te handelen zoals in de verordening is voorgeschreven, alsmede de beheerder.

[C

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift komt te luiden:

Artikel 2. Naamgeving woonplaatsen en openbare ruimte

2. Het eerste lid komt te luiden:

1. Burgemeester en wethouders stellen de grens en de naam van een of meer woonplaatsen vast en kunnen deze in wijken en buurten verdelen conform de eisen die het Centraal Bureau voor de Statistiek aan deze indeling verbindt.

3. In het tweede lid wordt 'Het college kent' vervangen door 'Burgemeester en wethouders kennen'.

4. In het derde lid vervalt ', aanduiden' en wordt ', zoals bedoeld in het eerste lid en tweede lid,' vervangen door 'als bedoeld in het eerste en tweede lid'.]

[D

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

1 . Het opschrift komt te luiden:

Artikel 3. Nummering objecten

2. In het eerste lid wordt 'Het college stelt' vervangen door 'Burgemeester en wethouders stellen' en wordt 'ligplaatsen en standplaatsen' vervangen door 'lig- en standplaatsen'.

3. In het tweede lid wordt 'Het college kent binnen het grondgebied van de gemeente nummers toe' vervangen door 'Burgemeester en wethouders kennen nummeraanduidingen toe' en wordt 'ligplaatsen en standplaatsen' vervangen door 'lig- en standplaatsen'

4. In het derde lid wordt ‘Het college bepaalt’ vervangen door ‘Zij bepalen’ en wordt ‘standplaatsen en ligplaatsen’ vervangen door ‘lig- en standplaatsen’.

5. Het vierde lid komt te luiden:

4. De toekenning of afbakening, bedoeld in het tweede en derde lid, kan ook op voor personen toegankelijke objecten, niet zijnde verblijfsobjecten[, dan wel op afgebakende terreinen] worden toegepast.

6. In het vijfde lid wordt ‘, zoals bedoeld in het eerste lid en tweede lid,’ vervangen door ‘als bedoeld in het eerste tot en met vierde lid’.]

[E

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift komt te luiden:

Artikel 4. Aanbrengen aanduiding

2. In het eerste lid wordt ‘door het college toegekende namen’ vervangen door ‘door burgemeester en wethouders aan de openbare ruimte of een gedeelte daarvan toegekende namen’ en wordt ‘zoals vervat in’ vervangen door ‘bedoeld in’.

3. Het tweede lid komt te luiden:

2. De door burgemeester en wethouders aan een object toegekende nummers, bedoeld in artikel 3, tweede en vierde lid, worden daaraan op doeltreffende wijze aangebracht.

4. Het derde lid komt te luiden:

3. Het is eenieder die daartoe niet bevoegd is verboden namen aan de openbare ruimte of delen daarvan, dan wel nummers aan een pand of verblijfsobject[, OF of] stand- of ligplaats [of afgebakend terrein] toe te kennen door deze op zichtbare wijze aan te brengen.

5. Het vierde lid vervalt.]

[F

Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het opschrift wordt 'naamborden' vervangen door 'naamaanduiding'.

2. Het eerste en tweede lid komen te luiden:

1. Als burgemeester en wethouders het nodig oordelen dat de door hen toegekende aanduidingen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, aan een bouwwerk, gebouw, muur, paal, schutting of een andere soort terreinafscheiding worden aangebracht, draagt de rechthebbende er zorg voor dat de hier bedoelde aanduidingen vanwege of op verzoek en overeenkomstig de aanwijzingen van burgemeester en wethouders worden aangebracht, onderhouden, gewijzigd of verwijderd.

2. Als burgemeester en wethouders het nodig oordelen een naamaanduiding, waarop de vervallen naam is doorgehaald, gedurende ten hoogste een jaar naast de naamaanduiding met de nieuwe naam te handhaven laat de rechthebbende dit toe.

3. In het derde lid wordt 'zorgt ervoor' vervangen door 'draagt er zorg voor' en wordt 'borden' vervangen door 'aanduidingen'.]

[G

Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift komt te luiden:

Artikel 6. Aanbrengplicht nummeraanduiding

2. Het eerste lid komt te luiden:

1. Tenzij burgemeester en wethouders anders hebben besloten, draagt de rechthebbende van een object er zorg voor dat de nummers, bedoeld in artikel 3, tweede lid, worden aangebracht overeenkomstig het krachtens artikel 7 bepaalde.

3. In het tweede lid vervalt 'in het eerste lid genoemde' en wordt 'het college' vervangen door 'burgemeester en wethouders'.

4. Het derde en vierde lid komen te luiden:

3. Als een verblijfsobject, lig- of standplaats [of afgebakend terrein] nog niet gereed is gekomen, wordt het nummer binnen [aantal (bijvoorbeeld vier)] weken na het gereedkomen daarvan aangebracht. 4. Als burgemeester en wethouders het nodig oordelen een nummeraanduiding, waarop het vervallen nummer is doorgehaald, gedurende ten hoogste een jaar naast de nummeraanduiding met het nieuwe nummer te handhaven laat de rechthebbende dit toe of geeft de rechthebbende daaraan uitvoering.

5. In het vijfde lid wordt 'het college kan' vervangen door 'burgemeester en wethouders kunnen' en wordt 'termijn' vervangen door 'termijnen'.]

[H

Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift komt te luiden:

Artikel 7. Nadere regels

2. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

a. In de aanhef wordt ‘Het college kan uitvoeringsvoorschriften vaststellen betreffende’ vervangen door ‘Burgemeester en wethouders kunnen nadere regels stellen over’.

b. In onderdeel a vervalt ‘van’.

c. In onderdeel c wordt ‘ligplaatsen en standplaatsen en afgebakende terreinen’ vervangen door ‘lig- en standplaatsen[en afgebakende terreinen]’.

3. In het tweede lid wordt ‘uitvoeringsvoorschriften’ vervangen door ‘nadere regels’ en wordt ‘convenant inzake postcodes’ vervangen door ‘Convenant inzake postcodes’.]

[I

Artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift komt te luiden:

Artikel 8. Handhaving

2. In het eerste lid wordt 'eerste tot en met het vierde lid,' vervangen door 'eerste tot en met vierde lid,']

[/

In artikel 11, tweede lid, wordt 'Het college kan' vervangen door 'Burgemeester en wethouders kunnen'.]

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op **[datum]**.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van **[datum]**.

De voorzitter,

De griffier,

Model Verordening naamgeving en nummering (adressen)

(Laatst gewijzigd: 04-01-2010)

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [tijdstip] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 9, eerste lid.
- [iets] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 1, tweede lid.
- [(iets)] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 6, tweede lid.

Nadere uitleg is opgenomen in de VNG ledenbrief.

De raad van de gemeente [naam gemeente];
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van [datum en nummer];
gelet op artikel 6 van de Wet basisregistratie adressen en gebouwen en artikel 149 van de Gemeentewet;
gezien het advies van de [naam commissie];
besluit de volgende verordening vast te stellen: **Verordening naamgeving en nummering (adressen)**
[naam gemeente en eventueel jaartal]

Artikel 1. Definities

1. In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- adres;
- ligplaats;
- openbare ruimte;
- pand;
- standplaats;
- verblijfsobject;
- woonplaats;

dat wat daaronder wordt verstaan in de Wet basisregistratie adressen en gebouwen.

2. In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verder verstaan onder:

[*- afgebakend terrein: een terrein met een kunstmatige of natuurlijke afbakening, waarop zich geen verblijfsobjecten bevinden en dat betreedbaar en afsluitbaar is.*]

- nummeraanduiding: dat wat daaronder wordt verstaan in de Wet basisregistratie adressen en gebouwen, met dien verstande dat deze bestaat uit een of meer Arabische cijfers, al dan niet met toevoeging van een letter- of cijfercombinatie[, en ook betrekking kan hebben op een afgebakend terrein].

- rechthebbende: een ieder die krachtens eigendom of een beperkt zakelijk recht of een persoonlijk recht zodanig beschikking heeft over een onroerende zaak dat hij naar burgerlijk recht bevoegd is om in die zaak te handelen zoals in de verordening is voorgeschreven, alsmede de beheerder.

Artikel 2. Naamgeving woonplaatsen en openbare ruimte

1. Burgemeester en wethouders stellen de grens en de naam van een of meer woonplaatsen vast en kunnen deze in wijken en buurten verdelen conform de eisen die het Centraal Bureau voor de Statistiek aan deze indeling verbindt.

2. Burgemeester en wethouders kennen per woonplaats namen toe aan delen van de openbare ruimte en zo nodig aan gemeentelijke gebouwen en bouwwerken.

3. Onder vaststellen, verdelen en toekennen als bedoeld in het eerste en tweede lid wordt tevens begrepen het wijzigen en intrekken daarvan.

Artikel 3. Nummering objecten

1. Burgemeester en wethouders stellen de lig- en standplaatsen vast.

2. Burgemeester en wethouders kennen nummeraanduidingen toe aan verblijfsobjecten, lig- en standplaatsen.

3. Zij bepalen de afbakening van panden, verblijfsobjecten, lig- en standplaatsen.

4. De toekenning of afbakening, bedoeld in het tweede en derde lid, kan ook op voor personen toegankelijke objecten, niet zijnde verblijfsobjecten[, dan wel op afgebakende terreinen] worden toegepast.

5. Onder vaststellen, toekennen en bepalen als bedoeld in het eerste tot en met vierde lid wordt tevens begrepen het wijzigen en intrekken daarvan.

Artikel 4. Aanbrengen aanduiding

1. De door burgemeester en wethouders aan de openbare ruimte of een gedeelte daarvan toegekende namen, bedoeld in artikel 2, worden door of in opdracht van de gemeente blijvend zichtbaar en in voldoende aantallen ter plaatse aangebracht.
2. De door burgemeester en wethouders aan een object toegekende nummers, bedoeld in artikel 3, tweede en vierde lid, worden daaraan op doeltreffende wijze aangebracht.
3. Het is eenieder die daartoe niet bevoegd is verboden namen aan de openbare ruimte of delen daarvan, dan wel nummers aan een pand of verblijfsobject[, **OF of** lig- of standplaats [*of afgebakend terrein*]] toe te kennen door deze op zichtbare wijze aan te brengen.

Artikel 5. Gedoogplicht naamaanduiding

1. Als burgemeester en wethouders het nodig oordelen dat de door hen toegekende aanduidingen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, aan een bouwwerk, gebouw, muur, paal, schutting of een andere soort terreinafscheiding worden aangebracht, draagt de rechthebbende er zorg voor dat de hier bedoelde aanduidingen vanwege of op verzoek en overeenkomstig de aanwijzingen van burgemeester en wethouders worden aangebracht, onderhouden, gewijzigd of verwijderd.
2. Als burgemeester en wethouders het nodig oordelen een naamaanduiding, waarop de vervallen naam is doorgehaald, gedurende ten hoogste een jaar naast de naamaanduiding met de nieuwe naam te handhaven laat de rechthebbende dit toe.
3. De rechthebbende draagt er voor dat de in het eerste en tweede lid bedoelde aanduidingen vanaf de openbare weg duidelijk leesbaar blijven.

Artikel 6. Aanbrengplicht nummeraanduiding

1. Tenzij burgemeester en wethouders anders hebben besloten, draagt de rechthebbende van een object er zorg voor dat de nummers, bedoeld in artikel 3, tweede lid, worden aangebracht overeenkomstig het krachtens artikel 7 bepaalde.
2. De rechthebbende draagt er zorg voor dat de nummers binnen [**aantal (bijvoorbeeld vier)**] weken na kennisgeving van het besluit van burgemeester en wethouders zijn aangebracht.
3. Als een verblijfsobject, lig- of standplaats [*of afgebakend terrein*] nog niet gereed is gekomen, wordt het nummer binnen [**aantal (bijvoorbeeld vier)**] weken na het gereedkomen daarvan aangebracht.
4. Als burgemeester en wethouders het nodig oordelen een nummeraanduiding, waarop het vervallen nummer is doorgehaald, gedurende ten hoogste een jaar naast de nummeraanduiding met het nieuwe nummer te handhaven laat de rechthebbende dit toe of geeft de rechthebbende daaraan uitvoering.
5. Burgemeester en wethouders kunnen de in het tweede en derde lid genoemde termijnen verlengen.

Artikel 7. Nadere regels

1. Burgemeester en wethouders kunnen nadere regels stellen over het proces en de wijze van:
 - a. naamgeving en begrenzing van woonplaatsen, wijken, buurten en bouwblokken;
 - b. naamgeving en begrenzing van de openbare ruimte;
 - c. nummering van verblijfsobjecten, lig- en standplaatsen[*en afgebakende terreinen*];
 - d. opmaak van formulieren, besluiten en verklaringen.
2. De nadere regels zijn niet strijdig met het Convenant inzake postcodes.

Artikel 8. Handhaving

1. Overtreding van artikel 4, tweede en derde lid, artikel 5 en artikel 6, eerste tot en met vierde lid, wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie.
2. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening is belast de [... **(aanduiding toezichthouder)**].

Artikel 9. Inwerkingtreding

De verordening treedt in werking op de datum van bekendmaking.

Artikel 10. Vervallen oude regels

Met de inwerkingtreding van deze verordening vervallen alle eerdere gemeentelijke regels en voorschriften voor het benoemen van delen van de openbare ruimte en het nummeren van de daaraan liggende objecten.

Artikel 11. Overgangsbepaling

1. Namen en nummers die op grond van de in artikel 10 genoemde regels en voorschriften aan objecten zijn toegekend, blijven na inwerkingtreding van deze verordening bestaan.
2. Burgemeester en wethouders kunnen in afwijking van het eerste lid besluiten dat de op grond van de in het eerste lid genoemde regels en voorschriften aangebrachte namen en nummers binnen een door hen te bepalen termijn moeten worden vervangen door namen en nummers die voldoen aan de bij of krachtens deze verordening gestelde voorschriften.

Artikel 12. Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als: **Verordening naamgeving en nummering (adressen)**.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [datum].

De voorzitter,
De griffier,

Toelichting

Algemeen

Wettelijke grondslag

Op 1 juli 2009 is de Wet Basisregistraties Adressen en Gebouwen in werking getreden. Met ingang van 1 juli 2018 is deze wet op een aantal onderdelen aangepast en is de naam van de wet gewijzigd in de Wet basisregistratie adressen en gebouwen (hierna: Wet BAG). Deze wet omvat onder meer regels betreffende de methodische registratie van adresgegevens. Met de invoering van de Wet BAG is aan de gemeente de plicht opgelegd om ten behoeve van de basisregistratie bepaalde, expliciet in de Wet BAG genoemde zaken, van een naam, nummer of begrenzing te voorzien. Het is de gemeente, in het kader van regeling en bestuur van de eigen huishouding, toegestaan om in de verordening inzake naamgeving en nummering bepalingen op te nemen over zaken waarin de Wet BAG in het geheel niet voorziet. Daaronder vallen bijvoorbeeld zaken als de afbakening en aanduiding van wijken, buurten en bouwblokken, alsmede het nummeren van afgebakende en afsluitbare terreinen en de naamgeving van gemeentelijke bouwwerken. De verordening naamgeving en nummering heeft daardoor een dubbele grondslag nodig. Met betrekking tot de beslissingen, als bedoeld in artikel 6 van de Wet BAG, is er sprake van regeling van bestuur in medebewind. Voor de overige beslissingen betreft het regeling en bestuur op grond van artikel 149 van de Gemeentewet.

Op het punt van de taaktoedeling bepaalt de Wet BAG, dat de in artikel 6 van die wet genoemde beslissingen door de gemeenteraad moeten worden genomen. Het is zodoende – mede ingevolge artikel 149 van de Gemeentewet – de raad die, naast het autonome deel, ook het onderwerpelijke medebewindsdeel in een regeling kan uitwerken.

Belang van naamgeving en nummering (adressen)

Adressen vervullen een essentiële functie in het maatschappelijk verkeer. Niet alleen voor dienstverlenende instanties als politie, brandweer, postbode en ambulancebedrijven, maar ook voor bijvoorbeeld de makelaardij, de advocatuur, het notariaat en het bedrijfsleven. Zij kunnen veelal hun werkzaamheden niet uitvoeren zonder goed sluitende informatie over adressen. Ook de burger heeft belang bij goede adressering van zijn woonverblijf. Hij wenst in brede zin vindbaar te zijn. Adressen vervullen binnen het openbaar bestuur eveneens een wezenlijke functie. Enerzijds is een groot deel van de overheidsregistraties geordend (toegankelijk) op alfanumerieke volgorde van adressen. Anderzijds zijn adressen van wezenlijke betekenis voor het koppelen en maken van selecties uit deze registraties. Het benoemen van delen van de openbare ruimte (voorheen straatnamen) en het toekennen van nummers aan verblijfsobjecten (voorheen huisnummers) is een taak die de gemeente met extra zorg moet omgeven.

Algemene wet bestuursrecht

Het toekennen van een naam of nummer (adressen) op grond van de verordening is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Het besluit richt zich op bepaalde, concreet aanwijsbare objecten en het besluit is gebaseerd op een publiekrechtelijke regeling die een gedoog- of aanbrenplicht inhoudt voor de rechthebbende op onroerende zaken in verband met het op deze objecten aanbrengen van naam- en nummerborden. Het besluit zal aan de formele en materiële eisen van de Awb moeten voldoen. Op grond van de Awb is het mogelijk tegen een besluit een bezwaarschrift in te dienen bij het besluitende bestuursorgaan. Tevens staat de mogelijkheid open om daartegen in beroep te gaan.

Ook wijziging of intrekking van een naam of nummer of het afwijzen van een verzoek daartoe valt binnen de reikwijdte van de Awb. Indien een aanvraag voor een naam of een nummering moet worden afgewezen of een besluit tot naamgeving of nummering een belanghebbende zou treffen, moet worden gezien of artikel 4:7 dan wel 4:8 van de Awb van toepassing is. Deze artikelen houden de verplichting in de aanvrager of belanghebbende te horen voordat het besluit wordt genomen.

Regelen van de gevolgen

Bij het gebruik van de bevoegdheid tot naamgeving en nummering moeten burgemeester en wethouders rekening houden met het belang van vooral bewoners en bedrijven. Wijziging van een naam of een nummer treft immers de belangen van bewoners en bedrijven. In bepaalde gevallen kan er sprake zijn van een gemeentelijke gehoudenheid tot regeling van de gevolgen van de wijzigingsbesluiten. Een aantal punten is hierbij van belang:

1. Tussen het besluit tot wijziging en de uitvoering van de wijziging dient voldoende tijd te liggen, zodat de bewoners en de bedrijven zich op de gewijzigde naam of het veranderde nummer kunnen voorbereiden. Hoe langer deze periode is, hoe minder de gemeenten gehouden is tot compenserende maatregelen. De in artikel 10 genoemde periode kan voor gewone gevallen als een redelijke voorbereiding worden gezien. Gevallen die hiervan afwijken, zoals sterk naar buiten tredende bedrijven met een groot klantenpotentieel, moeten op zichzelf worden gezien. Het verdient aanbeveling in een vroeg stadium contact op te nemen met de betrokken bewoners en bedrijven. De Awb kent deze verplichting op grond van artikel 4:8.
2. Voor de gevallen waarin de gemeente gehouden kan worden tot het vergoeden van de gemaakte kosten, is geen algemene norm aan te geven waaruit de hoogte of de vorm van de vergoeding kan worden afgeleid.
3. Indien de wijziging bewoners betreft en er een korte voorbereidingsperiode geldt, is het beschikbaar stellen van een aantal adreswijzigingskaarten in de meeste gevallen een redelijke vorm van schadeloosstelling.
4. Bedrijven die ook bij een voorbereidingsperiode van een jaar onredelijk in hun belangen worden getroffen, kunnen een aanspraak maken op vergoeding van een deel van de kosten die ze maken. Daarbij zijn de volgende aspecten te overwegen:
 - a. De bevoegdheid van de gemeente om tot wijziging te besluiten;
 - b. Het maatschappelijk risico dat een bedrijf dientengevolge is toe te rekenen, waarbij de keuze voor vermelding van het adres op verpakkingsmateriaal, winkelruiten, markiezen, bedrijfsauto's of productieonderdelen geacht worden tot het ondernemersrisico te behoren;
 - c. De lengte van de voorbereidingsperiode;
 - d. De specifieke aspecten van het bedrijf;
 - e. De voorraad naar buiten gerichte kantoorbescheiden en andersoortige productieonderdelen die niet tot het ondernemingsrisico zijn te rekenen;
 - f. De actualiteit van de onder punt e genoemde zaken;
 - g. Het gemiddelde gebruik of de omzet per tijdsperiode van de onder punt e genoemde zaken;
 - h. De mogelijkheid tot bedrijfseconomische en fiscale afschrijving van de onder punt e genoemde zaken.

Artikelsgewijs

Artikel 1. Definities

Voor de begrippen die dezelfde betekenis hebben als in de Wet BAG, wordt in het eerste lid voor de definitie van die begrippen naar artikel 1 van die wet verwezen. Het gaat om de begrippen 'adres',

'ligplaats', 'openbare ruimte', 'pand', 'standplaats', 'verblijfsobject' en 'woonplaats'. Voor de goede orde wordt gewezen op het feit dat het begrip 'openbare ruimte' niet precies overeenkomt met de openbare ruimte die wordt gebezigd in het spraakgebruik.

Het tweede lid definieert een aantal begrippen die niet in de wet voorkomen of daarvan afwijken. Het gaat daar om de begrippen 'afgebakend terrein', 'nummeraanduiding' en 'rechthebbende'. Hoewel het begrip 'nummeraanduiding' in de wet voorkomt, *heeft het begrip in deze verordening een ruimere reikwijdte omdat het ook betrekking kan hebben op een afgebakend terrein (een terrein met een kunstmatige of natuurlijke afbakening, waarop zich geen verblijfsobjecten bevinden en dat betreedbaar en afsluitbaar is) en* is hier bepaald dat de nummeraanduiding dient te bestaan uit een of meer Arabische cijfers, al dan niet met toevoeging van een letter- of cijfercombinatie.

Artikel 2. Naamgeving woonplaatsen en openbare ruimte

Het eerste lid regelt het vaststellen en begrenzen van woonplaatsen. Het totale grondgebied van de gemeente moet in een of meer woonplaatsen worden opgedeeld. Dit betekent, dat de woonplaatsgrenzen de gemeentegrens niet overschrijden. Verder biedt het eerste lid de mogelijkheid om woonplaatsen te verdelen in wijken en buurten. In het kader van de Volkstelling 1971 is tussen gemeenten, de provinciale planologische diensten en het Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna: CBS) een gebiedsindeling overeengekomen, die wordt aangeduid met de term CBS wijk- en buurtindeling. Deze indeling werd noodzakelijk geacht, omdat op provinciaal en landelijk niveau behoefte bestond aan eenduidig inzicht in de onderverdeling van het gemeentelijk grondgebied. Ter bevordering van een eenduidig gebruik van buurten en wijken binnen het openbaar bestuur en het maatschappelijk verkeer, wordt in dit artikel daarom bepaald dat de bestaande richtlijnen voor wijk- en buurtindeling (WBI) van het CBS gevolgd blijven worden.

Het tweede lid regelt het per woonplaats benoemen van openbare ruimte. In de Wet BAG zijn geen bepalingen opgenomen over de grenzen van benoemde delen van de openbare ruimte. Daar is in de verordening wel voor gekozen om te voorkomen dat delen van de openbare ruimte, onbedoeld, een dubbele naam krijgen of deels geen naam krijgen vanwege onduidelijkheid over de begrenzingen. Voor de meeste gemeenten is het vastleggen van begrenzingen van benoemde delen van de openbare ruimte al dagelijkse praktijk. Verder is in het tweede lid de naamgeving van gemeentelijke gebouwen en bouwwerken meegenomen. Deze taak kan, naast de naamgeving van woonplaatsen en de openbare ruimte, aan de gemeentelijke commissie voor de naamgeving worden opgedragen. Met de wettelijke regeling inzake de naamgeving van de openbare ruimte komt een einde aan discussies over de naamgeving van rijkswegen en provinciale wegen. De Wet BAG schrijft namelijk voor dat alle verblijfsobjecten van een nummer moeten zijn voorzien en dat geldt dus ook voor bijvoorbeeld benzinstations, restaurants of hotels die alleen via een rijks- of provinciale weg zijn te bereiken. Nummers kunnen alleen worden uitgegeven als zij worden gerelateerd aan een door burgemeester en wethouders vastgestelde naam aan een deel van de openbare ruimte. Gemeenten moeten derhalve ex artikel 6 van de Wet BAG voor rijks- en provinciale wegen een naambesluit nemen. Gemeenten moeten hier verstandig met hun bevoegdheid omgaan. In dit soort gevallen kan worden aangesloten bij de al jaren door veel gemeenten toegepaste werkwijze, waarbij de naamgeving louter wordt gebaseerd op de nummer en het type weg. Bijvoorbeeld door de A3 in een bepaalde woonplaats de naam <Rijksweg A3> toe te kennen. Daarmee blijft de A-nummering in tact en ook het type weg (rijksweg) blijft onveranderd. E-aanduidingen moeten niet in de naamgeving van rijkswegen worden betrokken. Zo kan ook bijvoorbeeld de provinciale weg N999 de naam <Provinciale weg N999> worden toegekend. Ook hier blijft het type weg en de N-nummering volledig intact. Anders ligt dat bij de naamgeving van rivieren en wateren van internationale betekenis. Er is besloten over de naamgeving van dit soort openbare buitenruimten geen regels op te nemen in de verordening. Er bestaat voor de gemeente immers geen enkele aanleiding of noodzaak tot het herbenoemen van deze rivieren en wateren. Het behoeft bovendien geen nadere uitleg dat het tot onoverzichtelijke situaties leidt als bijvoorbeeld een rivier per woonplaats een andere naam krijgt toebedeeld. Het toekennen van nummeringen aan een object of plaats dient te worden gekoppeld aan de naam van de openbare ruimte naast voornoemde rivieren en wateren. Als zich de bijzondere situatie al mocht voordoen om een naam van een rivier of water van internationale betekenis te wijzigen, dan kan dat niet eerder plaatsvinden dan na overleg met het bestuursorgaan die het aangaat.

Het derde lid bepaalt, dat onder de termen vaststellen, verdelen en toekennen als bedoeld in het eerste en tweede lid, tevens het wijzigen of intrekken daarvan moet worden verstaan. Dit lid is opgenomen, omdat hierover in het verleden problemen zijn gerezen.

Artikel 3. Nummering objecten

Het eerste en tweede lid regelen het vaststellen van lig- en standplaatsen en het toekennen van nummers aan verblijfsobjecten[, **OF** en] lig- en standplaatsen [*en afgebakende terreinen*]. Hier is niet voor de term huisnummer gekozen, omdat bij [*afgebakende terreinen,*] lig- en standplaatsen niet kan worden gesproken van huis.

Een burger kan overigens een aanvraag voor een nummeraanduiding bij burgemeester en wethouders indienen. Deze aanvraag zal in de regel zijn aan te merken als een verzoek van een belanghebbende om een besluit te nemen in de zin van artikel 1:3, derde lid, van de Awb. Op de afwikkeling van de aanvraag zijn hoofdstuk 3 en titel 4.1 van de Awb van toepassing (zie ook de algemene toelichting).

De strekking van het derde lid spreekt voor zich en behoeft geen verdere toelichting.

Het vierde lid regelt, dat het eerste tot en met het derde lid ook kunnen worden toegepast op andere betreedbare en afsluitbare objecten [- *zoals bijvoorbeeld afgebakende terreinen* -] als burgemeester en wethouders dat nodig oordelen.

Het vijfde lid bepaalt dat onder de termen vaststellen, toekennen en bepalen als bedoeld in het eerste tot en met vierde lid, tevens het wijzigingen of intrekken daarvan moet worden verstaan. Dit lid is opgenomen, omdat hierover in het verleden problemen zijn gerezen.

Artikel 4. Aanbrengen aanduiding

Het eerste, onderscheidenlijk tweede lid, regelen dat de door burgemeester en wethouders toegekende namen, onderscheidenlijk nummers, op toereikende wijze moeten worden aangebracht. De in het eerste lid vervatte zinsnede 'in voldoende aantallen ter plaatse' verdient nadere toelichting. Onder dit begrip wordt verstaan, dat een verkeersdeelnemer bij het oprijden van een kruising van wegen, door in voldoende aantallen aangebrachte naamborden, zonder omkijken en in een oogopslag de naam van de dwarsstraat moet kunnen lezen. Dit betekent doorgaans dat op alle hoeken van de kruising borden dienen te worden aangebracht.

Het tweede lid bepaalt dat een object of plaats of terrein een door burgemeester en wethouders toegekend nummer ook feitelijk moet dragen. Burgemeester en wethouders wordt de mogelijkheid geboden toe te zien op de naleving van het aanbrengen van nummers. Met het oog op de dienstverlening is het immers noodzakelijk dat de nummers, die door burgemeester en wethouders zijn toegekend, ook ter plaatse terug zijn te vinden. De kosten voor het aanbrengen van naamborden komen voor rekening van de gemeente. Voor de aan de nummering van objecten verbonden kosten wordt verwezen naar de algemene toelichting.

Het derde lid verbiedt een ieder die daartoe niet bevoegd is, namen of nummers toe te kennen aan delen van de openbare ruimte door naam- of nummerborden zichtbaar ter plaatse aan te brengen. Het komt steeds vaker voor dat burgers – om de meest uiteenlopende redenen – bijvoorbeeld een straatnaambord in de tuin plaatsen of aan een onroerende zaak bevestigen. Ook het aanbrengen van zelf gekozen nummers door eigenaren, gebruikers of beheerders aan objecten, plaatsen en terreinen is de laatste decennia hand over hand toegenomen. Bovendien is bij de invoering van de Wet BAG ook gebleken dat nummers vaak zijn verdwenen. Ook worden nummers soms zo abstract vormgegeven dat zij niet meer aan het criteria van doeltreffendheid, zoals bedoeld in het tweede lid, voldoen. Deze criteria kunnen worden uitgewerkt in de nadere regels, bedoeld in artikel 7. Omdat het zelf aanbrengen van namen en nummers veelal verwarring geeft met de door de gemeente toegekende namen en nummers aan de openbare ruimte, geeft het derde lid de gemeente de bevoegdheid om hiertegen op te treden. Voor de goede orde wordt erop gewezen dat het iedereen vrij staat om een naam of nummer toe te kennen aan zijn onroerende zaak, zolang dat geen verwarring geeft met de door de gemeente toegekende namen en nummers aan de openbare ruimte.

Artikel 5. Gedoogplicht naamaanduiding

Vanuit een weloverwogen algemeen maatschappelijk belang dienen naamborden door of namens, dan wel op verzoek van de gemeente ter plaatse goed zichtbaar en in voldoende mate te worden aangebracht. Veelal is het noodzakelijk om naamborden te bevestigen aan gebouwgevels, terreinafscheidingen of aan paaltjes die op privéterrein worden geplaatst. De betrokken rechthebbenden zijn volgens het eerste lid verplicht dat toe te laten.

Het tweede lid geeft de gemeente de mogelijkheid om een bord met de oude, doorgehaalde naam ten hoogste een jaar te handhaven naast een bord met de nieuwe naam. Op deze wijze wordt voorkomen dat zij die niet van de herbenoeming op de hoogte zijn hun bestemming niet kunnen vinden.

Het derde lid is opgenomen om te voorkomen dat de leesbaarheid of zichtbaarheid van een aangebracht naambord door bijvoorbeeld hoog opschietend groen, een zonnenscherm of een reclamebord wordt belemmerd. Vandaar dat is bepaald dat de rechthebbende ervoor dient te zorgen dat de bedoelde borden vanaf de openbare weg leesbaar blijven.

Artikel 6. Aanbrengplicht nummeraanduiding

Met betrekking tot dit artikel wordt gewezen op het feit dat het aanbrengen van nummerborden per gemeente verschillend is geregeld. Sommige gemeenten brengen de nummers zelf aan. Het aanbrengen van de nummers wordt echter ook uitbesteed of overgelaten aan de aannemer. Bijvoorbeeld als onderdeel van het uitvoeren van een bouwwerk. Ten slotte wordt het ook vaak aan de rechthebbende opgedragen om de nummers, conform de gemeentelijke voorschriften, aan te brengen. In het eerste lid is daarom gekozen voor een formulering waarbij de rechthebbende het nummer dient aan te brengen, tenzij burgemeester en wethouders anders besluit. Het laatste zal vaak het geval zijn bij nieuwbouwprojecten, waarbij een uniform uitgevoerde nummering wenselijk wordt geacht. Het verdient aanbeveling de verantwoordelijkheid voor het aanbrengen van een nummer in de tekst van het nummerbesluit te regelen.

In het tweede lid is bepaald dat het door burgemeester en wethouders toegekende nummer binnen een bepaalde termijn van **[aantal (bijvoorbeeld vier)]** weken moet zijn aangebracht.

Voor gevallen waarin het object nog niet gereed is gekomen, bepaalt het derde lid dat het nummer uiterlijk **[aantal (bijvoorbeeld vier)]** weken na het gereedkomen daarvan moet zijn aangebracht. Deze terminologie sluit aan bij artikel 7 van de Wet BAG zoals dat luidde tot 1 juli 2018, waarbij onder 'gereedkomen' bijvoorbeeld moet worden verstaan de oplevering van een verblijfsobject of realisatie van een wijziging daarvan. In het vijfde lid is bepaald dat deze termijnen door burgemeester en wethouders verlengd kunnen worden.

Het vierde lid biedt de gemeente de mogelijkheid om een bord met het oude, doorgehaalde nummer enige tijd te handhaven naast een bord met het nieuwe nummer. Op deze wijze wordt voorkomen dat zij die niet van de hernummering op de hoogte zijn hun bestemming niet kunnen vinden. Het handhaven van het oude, doorgehaalde nummer wordt soms bij omvangrijke of ingewikkelde vernummering toegepast.

Artikel 7. Nadere regels

Het eerste lid biedt aan burgemeester en wethouders de mogelijkheid om nadere regels vast te stellen over de naamgeving en nummering. Deze kunnen bepalingen bevatten met betrekking tot de bestuurlijke, taalkundige en inhoudelijke aspecten van de naamgeving, alsmede bepalingen over de wijk- en buurtindeling, de toekenning van nummers, de wijze van nummeren, de uitvoering en plaatsing van borden en voorschriften van administratief-organisatorische aard. Ook kunnen modellen worden voorgeschreven voor verklaringen, besluiten en formulieren.

Het tweede lid bepaalt dat de nadere regels niet in strijd mogen zijn met het Convenant inzake postcodes.

Artikel 8. Handhaving

Volgens het eerste lid heeft het opleggen van verplichtingen als vervat in de artikelen 4, tweede en derde lid, 5 en 6, eerste tot en met vierde lid, alleen zin wanneer deze verplichtingen bij nalatigheid of overtreding kunnen worden gesanctioneerd, als deze worden overtreden. Nu het gaat om lichte overtredingen wordt daaraan een geldboete van de eerste categorie verbonden.

In het tweede lid wordt de toezichthouder aangewezen, die op de naleving van de bepalingen in de verordening moet toezien. Dat kan bijvoorbeeld de afdeling of dienst Bouwtoezicht zijn. De laatste jaren wordt dit toezicht steeds vaker opgedragen aan de afdeling waaraan de bijhouding van de BAG is opgedragen. In deze verordening is als toezichthouder aangewezen de **[... (aanduiding toezichthouder)]**.

Artikel 9. Inwerkingtreding

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de verordening.

Artikel 10. Vervallen oude regels

Dit artikel regelt het vervallen van de oude bepalingen. De strekking van dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 11. Overgangsbepaling

Het principe van het benoemen van de openbare ruimte en het nummeren van verblijfsobjecten, ligplaatsen, standplaatsen en afgebakende terreinen dateert al uit de vorige eeuw. In de loop der jaren zijn veel opvolgende voorschriften van kracht geweest. Het is niet zinvol bij de invoering van de verordening te eisen dat alle nummers in de gemeente dienen te worden aangepast aan de nieuwe uitvoeringsvoorschriften, zoals vervat in artikel 7. Nummers die onder het oude regime tot stand zijn gekomen, blijven gehandhaafd. Burgemeester en wethouders hebben wel de mogelijkheid om aanpassing van de nummers te eisen.

Artikel 12. Citeertitel

Omdat de term huisnummer in principe geen juiste term is voor het nummeren van verblijfsobjecten, afgebakende terreinen, standplaatsen en ligplaatsen en de term straatnaam geen juiste term is voor plantsoenen, wegen e.d., is gekozen voor de nieuwe citeertitel Verordening naamgeving en nummering (adressen).